

Rigsdagstidende.

1855. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 45.

Sjette Sessions anden Samling.

2de Møde.

Torsdagen den 1ste Februar.

(Fortf.)

Kirke og Underviisningsministeren

(fortsat): Jeg skal endnu blot gjøre nogle Bemærkninger med Hensyn til et andet Foredrag, som er holdt idag af Folkethingsmanden for Sorø Amts 5te Valgfreds (Frølund), og som jeg ikke kan andet end være ham taknemmelig for; han udtalte i Meget de Anskuelse, som jeg ogsaa har. Han yttrede i Begyndelsen af sit Foredrag, hvad ogsaa er min Overbeviisning, at der i hele denne Sag slet ikke var Spørgsmaal om noget „Lillids eller Mistillidsvotum til Ministeren“, hvilket kunde synes saa ved tidligere fremsførte Uttringer. Jeg troer heller ikke, at der er, og ønsker idetmindste ikke, at der skal være Spørgsmaal om Lillids- eller Mistillidsvotum i den almindelige Forstand af dette Ord, enten til en enkelt Minister eller til Ministeriet, idet jeg maa være af den Anskuelse, at denne Lillid eller Mistillid nødvendigvis maa hvile paa en langt bredere Basis end paa et saadant enkelt Spørgsmaals Afgjørelse; men paa den anden Side er der dog en Lillid i en anden Forstand af Ordet, som jeg troer, at enhver Minister, jeg i nærværende Tilfælde, er berettiget til at gjøre Fodring paa, og som jeg heller ikke lettelig troer, at Nogen vil vægre sig for at yde mig. Denne Lillid maa først bestaae deri, at, naar jeg har udtalt det som mit bestemte Forsæt og min faste Plan, at virke alvorligt for den hurtigst mulige og bedst mulige Udvikling af Almueskolevæsenet, at man da troer mig; denne Lillid mener jeg at være berettiget til at forlange; — og jeg nærer

heller ingen Tvivl om, at man vil yde mig den og troe, at det er min alvorlige Hensigt og bestemte Beslutning, saalænge jeg forbliver i Ministeriet, at anvende mine Kræfter til en Udvikling af Almueskolevæsenet. Jeg troer dernæst at kunne forlange, at naar jeg har udtalt det som min Overbeviisning, at det hensigtsmæssigste Middel til Almueskolevæsenets Udvikling maa søges i Ansættelsen af en saadan Embedsmand, som af mig er foreslaaet, at jeg da, saafremt Rigsdagen gaar ind derpaa, vil vælge en Mand, som er gennemtrængt af Interesse for sin Opgave, som ikke blot er en „honnet“ Mand, som der er yttret, — hvad der i dette Tilfælde er forliden, — men en Mand, der saavidt muligt forener de forskjellige betydelige Egenskaber, som maa kræves til denne Stilling; men har man den Lillid til mig — og jeg forudsætter, at man har den —, saa mener jeg, at man ogsaa vil have den Lillid til mig, at jeg bedst maa være istand til at kjende de Betingelser, som maae kræves, for at et saadant Valg virkelig kan blive saa frit og, som Følge deraf, ogsaa i sit Resultat saa heldigt som muligt. Men det er det, forekommer det mig, som flere af de ærede Rigsdagsmænd ikke have taget tilbørligt Hensyn til; det gaar vistelig ikke an, naar Spørgsmaalet er om, hvorledes et saadant Embede bedst skal blive røgtet, at opstille en Theori som den: at Vedkommende skal gjøre det i Erkjendelse af Embedets Betydning, af Stolthed over at kunne virke i en saadan Sags Tjeneste o. s. v. Det hjælper ikke, og jeg maa tilstaae, at det høiligt har forundret mig, at man i nærværende Sag pludselig vil have en saa ganske splinterig Theori ind i Verden, en Theori, som man vistnok kan ansee for overmaade stjern, men som Verden,